

При цьому працівники бібліотеки повинні бути психологами, вихователями, товаришами для студентів, постійно дбати про підвищення свого культурного та освітнього рівнів, йти в ногу з часом, бути особистістю, адже тільки особистість може вплинути на розвиток особистості, а характером можна створити характер.

Виконання поставлених перед бібліотекою завдань відбувається на основі гармонійного поєднання традиційних та інноваційних форм та методів бібліотечної діяльності. Час підвищує вимоги до бібліотечних фахівців, вимагає вміння орієнтуватись у світі нових технологій та доносити ці вміння до молоді. Запровадження сучасних інформаційних ресурсів дозволяє розширити роботу з виховання студентів у різних напрямках: патріотичному, громадянському, духовному тощо.

Створюючи умови до ефективного використання інформаційної продукції, бібліотеки університетів використовують не лише власний фонд, а й залучають додаткові інформаційні ресурси, які дозволяють всебічно розкрити актуальну для молоді тему та поширити її для більшої кількості користувачів. Актуальним засобом розкриття фонду бібліотеки, інформаційного забезпечення потреб читачів є створення та представлення віртуальних виставок, традиційних тематичних виставок, літературних вечорів, показ фільмів, проведення бібліотечних уроків, семінарів та впровадження в роботу бібліотеки «електронних читальних залів», які надають студентам вільний доступ до повнотекстових документів світових електронних бібліотек.

Отже, бібліотека університету відіграє значну роль у виховній діяльності університету, направляє дії молоді в потрібне русло, сприяючи формуванню у неї ціннісних орієнтирів. Тісна співпраця науково-педагогічних працівників, бібліотекарів, письменників, музикантів, поетів, видатних діячів сприяє створенню міцного фундаменту у вихованні студентської молоді.

Список використаних джерел

1. Молчанова С. Роль бібліотеки ВНЗ у формуванні ціннісних орієнтирів молоді в нових умовах/С. Молчанова// Бібліотечний форум: історія, теорія, практика. – №1(1), 2015. – С. 39

УДК 373.3.091.33(043.2)

МОКАР В. В.
БРИЖАК Н.Ю.
Мукачівський державний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРАКТИЦІ РОБОТИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

В епоху державного і духовного відродження України пріоритетна роль належить освіті. Закон України «Про освіту» зазначає, що метою освіти є всебічний розвиток людини, як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня. Досягнення цієї мети можливе лише за умов оптимального вибору методів навчання. Оскільки основною діяльністю школяра є навчання, то лише за

допомогою використання раціональних методів навчання та їх якісної реалізації, відбувається засвоєння учнями знань, умінь й навичок, а також формування світогляду, розвиток здібностей, реалізація освітньої, виховної і розвивальної функцій навчання. Від методів навчання значною мірою залежить розвиток учнів і якість засвоєння ними знань, і набуття навичок самостійної роботи.

У дидактиці існує багато різноманітних підходів до виявлення сутності методів навчання, їх визначень, структури, що породжує проблему їх класифікації. Значний внесок у розвиток теорії методів навчання зробили Ю. Бабанський, В. Бондар, Є. Голант, М. Данилов, Б. Єсіпов, М. Лернер, В. Паламарчук, О. Савченко, М. Скаткін, О. Фізеші та ін.

На думку багатьох дослідників (Ю. Бабанський, М. Махмутов, В. Онищук, О. Савченко, М. Фіцула, Т. Шамова, Т. Щукіна та ін.), основними критеріями класифікації методів навчання є дидактична мета, джерела знань, логіка засвоєння навчального матеріалу, рівень самостійності учнів.

Говорячи про методи слід детально ознайомитися з самим поняттям цього слова. Поняття метод дослівно (з грецького – *methodos*) перекладається як дослідження, спосіб, шлях досягнення мети. В педагогічній літературі зустрічається різноманітні тлумачення поняття методу навчання. Розглянемо деякі з них:

За «Українським педагогічним словником» С. Гончаренка метод навчання – це упорядковані способи взаємопов'язаної діяльності вчителя й учнів, спрямовані на розв'язання навчально-виховних завдань [1].

Методи навчання, на думку А. Кузьмінського, це упорядковані способи діяльності вчителя й учнів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань [3, с. 150].

О. Фізеші метод навчання трактує як спосіб упорядкованої, взаємопов'язаної діяльності учителя й учнів, спрямованої на досягнення завдань освіти, розвитку і виховання в процесі навчання [4, с. 129].

Як бачимо, трактування поняття «метод навчання» досить різне, але більшість авторів схильні вважати методи навчання способом досягнення навчальної мети, який передбачає єдність навчальної діяльності вчителя й учнів.

Методи навчання виконують важливі загальні функції в процесі навчання. З їх допомогою здійснюється оволодіння учнями змістом навчальних предметів, управління пізнавальною діяльністю учнів, інтелектуальний розвиток учнів; формування особистісних якостей. Тобто, метод навчання виконує освітню, розвивальну і виховну функції. Крім того, методи навчання також виконують стимулюючу, комунікативну, діагностико-коригуючу функції, які необхідні для нормального функціонування навчального процесу. Використання певного методу передбачає спрямування його вчителем на активізацію і посилення тієї чи іншої функції залежно від цілі навчання [2].

Проблема методів навчання є однією з найважливіших у педагогічній науці і в практиці шкільного навчання, так як навчальні методи - це головні інструменти, за допомогою яких учитель озброює учнів основами наук, розвиває у них пізнавальні здібності, забезпечує розвиток особистості, формує науковий світогляд.

Дослідження щодо використання у початковій школі методів навчання вивчалася у двох напрямках: теоретичному та практичному. Нами було проведено опитування вчителів початкових класів ЗОШ № 13 м. Мукачева з метою встановити, яким методам навчання вони надають перевагу. Результати опитування, проведеного дослідження показали, що на уроках переважна більшість вчителів використовує традиційні методи навчання, як наприклад, бесіду, розповідь, пояснення (40%); ілюстрації, демонстрація (35%); спостереження, досліди (15%) та інтерактивні (10%) методи навчання.

Вчителі також зазначили, що на вибір методу навчання впливає добре знання якогось певного методу; володіння мовою, схильність до бесід, дискусій – усе це найчастіше позначається на виборі словесних методів; уміння користуватися різними технічними засобами навчання – спричиняється до вибору наочних методів; педагог просто любить певний метод (не пояснюючи чому) і віддає йому постійну перевагу. З'ясовано також, що вчителі з великим досвідом більш схильні до застосування методів самостійної роботи учнів на уроках, методів роботи з книгою, а вчителі-початківці – пояснення.

Отже, правильний підбір методів відповідно до мети та змісту навчання, вікових особливостей учнів сприяє розвитку їхніх пізнавальних здібностей, озброєнню їх уміннями й навичками використовувати здобуті знання на практиці, готує учнів до самостійного набуття знань, формує їхній світогляд.

Список використаних джерел

1. Гончаренко С. Український педагогічний енциклопедичний словник. / С. Гончаренко. – Вид. 2-е, доп. і випр. – Рівне: Волинські обереги, 2011. – 552 с.
2. Грицюк О. І. Практичне використання інтерактивних методів навчання на уроках у початковій школі. //Початкове навчання та виховання. –2011.-№27.-С.2-17.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка: підруч. / Анатолій Іванович Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання, 2007. – 447 с.
4. Фізеші О. Й. Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство. Нач. посібник / О. Й. Фізеші: – К.: Кондор, 2013. – 390с.

UDC 37.091.12:005.963=511.141(043.)

MOLNÁR ANDREA
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna
Márton Áron Szakkollégium kutatói program
ELTE, Magyarország

A PEDAGÓGUSOK FOLYAMATOS SZAKMAI FEJLŐDÉSE ÉS ENNEK MINŐSÉGE A GYAKORLATBAN

A pedagógusok nem egymástól független, elkülönült entitásként dolgoznak, hanem az iskolában, mint szervezetben. Ez adja a pedagógiai munka közvetlen környezetét, és így befolyásolja annak minőségét is. A pedagógiai munka tudásintenzív tevékenységgé vált, a szakmai tudás folyamatos fejlődését igényli mind egyéni szinten, mind az iskolai kollektíva szintjén. Ez intenzív tudásmenedzsmentet kíván, ami úgy tekint az iskolára, mint egymással együttműködő, önálló szakmai döntéseket meghozó, az egyedi helyzeteket kreatívan értékelő, és az alkalmazott módszereket folyamatosan az egyedi helyzetekhez adaptáló szakemberek közösségére [8]. Általánosságban a szakmai

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>